

FINANSIELLE GARANTIER

Gunnar Grini, bransjesjef – Norsk Industri

Bakgrunn

- **Norsk Industri/NFFA mener at det er behov for å gjøre noe med innretning og praktisering av kravet til finansielle garantier for farlig avfallsanlegg.**
 - Estimat for omfanget av finansielle garantier i størrelsesorden 1,5 mrd.
 - Garantibeløpene er betydelig større en det som er samfunnsøkonomisk optimalt.
 - MVA på finansielle garantier har ikke en samfunnsøkonomiske begrunnelse.
- **Forslag (kort sikt):**
 - MVA på garantibeløp må avvikles (dette må staten kunne finne løsninger på internt)
 - Større fleksibilitet mht. når garantisum skal være inne på konto (fra 3 dager til f.eks. 7 dager)
 - Garantium for fraksjoner med positiv verdi (spillolje, f.eks.) må kunne settes til 0.
- **Forslag (lengre sikt):**
 - Deltagelse i bransjefond erstatter krav til finansiell garanti (foretrukket alternativ).
 - Sentralisering av ordningen til Miljødirektoratet og individuell vurdering av risiko.

Estimat – samlet garantibeløp

	Antall	Spenn – finansielle garantier	Antatt snitt – finansielle garantier
Behandlingsanlegg	~ 45	5-40 mill. kr.	15 mill. kr.
Mottaksanlegg > 50 tonn	~ 150	1-8 mill. kr.	4,5 mill. kr.
Mottaksanlegg < 50 tonn	~ 550	0-1 mill. kr.	0,4 mill. kr.

- **Konservativt anslag for samlet garantibeløp er om lag 1,5 mrd. kr.**
- **Naturligvis stor usikkerhet (anslag kan variere mellom 1 mrd. kr. til > 2 mrd. kr.)**
- **Tatt høyde for at kommunale KF og IKS ikke stiller garanti (enn så lenge)**
- **Ikke inkl. NOAH Langøya, som er underlagt flere typer krav til finansielle garantier.**

Forslag om bransjefond

- **Hensikt:**
 - **Bedrifter kan velge om de ønsker å delta i et bransjefond eller selv stille garanti til staten. Bransjefondet garanterer for kostnader knyttet til behandling av farlig avfall hos «medlemsbedrifter» som evt. går konkurs eller stenges ned.**
 - **Størrelse på fondet blir en forhandlingssak mellom industrien og staten.**
 - **Fondet må være stort nok til sikre at evt. opprydningsbehov kan finansieres.**
- **Kan sammenlignes med Bankenes sikringsfond:**
 - **Sikrer alle bankinnskudd opptil 2 mill. kroner per bankkunde.**
 - **Ved utgangen av 2016 var totale garanterte innskudd 1,3 mrd. kr.**
 - **Fondets egenkapital var 34,5 mill. kr. dvs. 2,5 % av de garanterte innskuddene.**

Videre tanker om bransjefond

- **Finansiering:**
 - «Inngangsbillett» differensiert avhengig av mottakskapasitet og type farlig avfall (eller evt. at «inngangsbilletten» utgjør en viss prosentandel av dagens garantisum).
 - Modell for differensiering av «inngangsbillett» må diskuteres og avgjøres i bransjen.
- **Forvaltning:**
 - Forvaltes av en egen forening med eget styre, f.eks. etter modell fra NOx-fondet
- **Forankring:**
 - Frivillig avtale mellom Norsk Industri, NFFA, andre bransjeorganisasjoner og staten.
 - Bedrifter kan velge mellom tilslutning til bransjefondet eller stille egen garanti.

Mange aspekter ved dette som vi vil utrede/vurdere i samråd med bedriftene

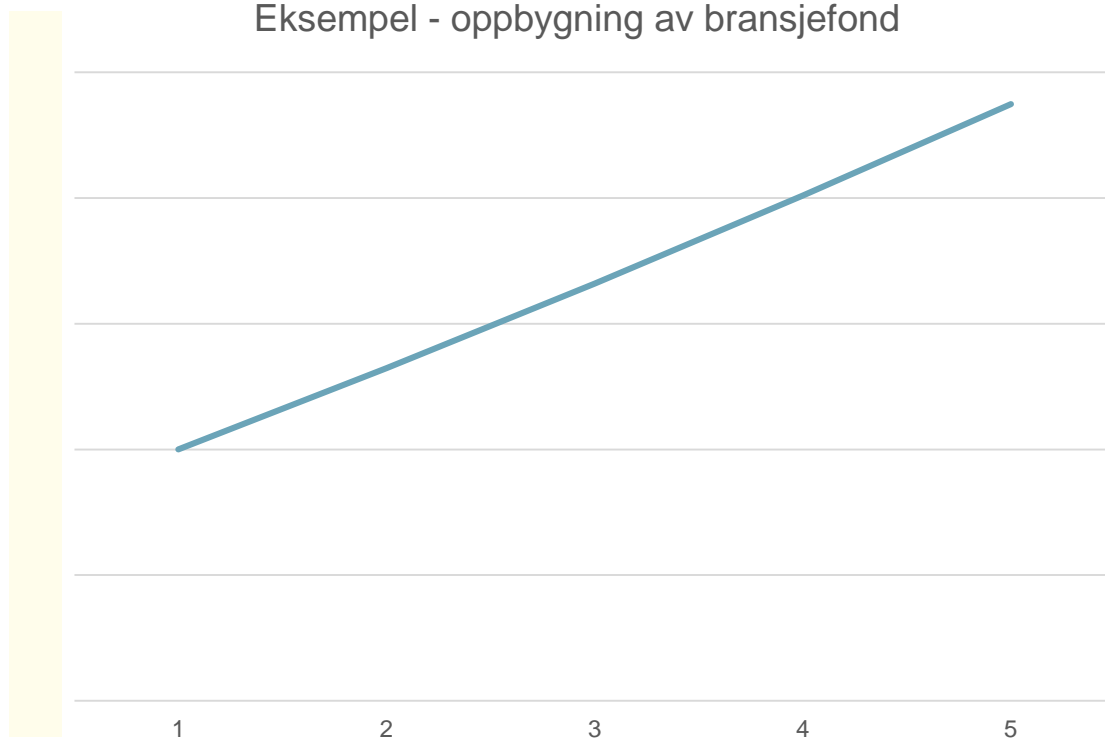
Noen innspill fra Miljødirektoratet

- **Et evt. bransjefond må bl.a.:**
 - **Være stort nok til at det med sikkerhet vil dekke evt. opprydningskostnader.**
 - **Bidra til å hindre at det etableres «useriøse aktører i bransjen».**
 - **Være troverdig som en varig ordning (kan ikke avvikles etter noen år).**
 - **Være enkel å forholde seg til for miljømyndighetene (sikkerhet for at fondet vil stille nødvendige midler til disposisjon når det trengs og at det gis enkel tilgang til midlene)**

I sum: behov for sikkerhet for at staten ikke påføres kostnader ved nedleggelse, stans eller betalingsproblemer ved behandlingsanlegg og mottaksanlegg for farlig avfall.

Skisse

Eksempel - oppbygning av bransjefond

- **Kun skisse med tenkt eksempel.**
- **Bransjefond på X mill. kr.**
- **Årlig regulering iht. konsumprisindeks (2 %), samt f.eks. også økning i lagerkapasitet (2 %).**
- **Årlig regulering dekkes i utgangspunktet av avkastningen.**
- **På de siste 7 årene er finansielle garantier kun tatt i bruk to ganger.**

Videre prosess

- **Norsk Industri, NHO og NFFA jobber med en liten utredning av forslaget.**
 - Mulig innretning/organisering/forankring av et evt. fond.
 - Drøfting av størrelse på fondet og kriterier for innbetaling til fondet.
 - Konsekvenser for bedriftene (regneeksempler).
 - Konsekvenser for staten.
- **Utredningen vil drøftes i Norsk Industri, NHO og NFFA.**
- **Ved tilslutning fra bedriftene vil vi diskutere ideen mer inngående med Miljødirektoratet og også høre med andre berørte bransjeorganisasjoner hva de synes om opprettelsen av et bransjefond.**
- **Evt. forhandlinger med staten om miljøavtale med staten - dersom det er grunnlag for det.**

Én viktig forutsetning for at opprettelsen av et bransjefond kan fungere er at bedriftene kommer bedre ut, samtidig som miljømyndighetene ikke må påta seg en uakseptabel risiko.

Alternativ: Sentralisering av ordningen til Miljødir.

- **Fordeler:**
 - **Likere praksis.**
 - **Både forvaltning og bedriftene sparer ressurser fordi garantisummen for ett selskap kan omfatte flere anlegg (ett selskap kan søke for flere anlegg).**
 - **Flere aspekter kan trekkes inn i vurdering av nødvendig garantisum (kredittverdighet og soliditet, alvorlige avvik ved tilsyn, eierskap, m.v.).**
 - **Kan redusere garantisum dersom flere anlegg i ett selskap kan sees under ett.**
- **Ulemper**
 - **Løser ikke utfordringen med samfunnsøkonomisk prising av miljørisiko.**
 - **Vil trolig måtte settes av beløp utover det som er samfunnsøkonomisk optimalt.**
 - **Vanskelig å kombinere individuell og rettferdig vurdering av bedriftene.**

Et slikt grep må uansett vurderes i en større sammenheng mht. ansvarsdeling mellom Miljødirektoratet vs. fylkesmennene. En slik vurdering ligger noe frem i tid.